

BIO ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ, 2011

Η Βιολογική Γεωργία στην Ελλάδα, την 31 Δεκεμβρίου 2010

Αθήνα, 30 Δεκεμβρίου 2011

ENGENE ΑΕ, ΜΟΡΙΑΚΟ & ΧΗΜΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ
Αλικαρνασσού 31 & Ελ. Βενιζέλου 127, 14231 Νέα Ιωνία, Αττική
Τηλ.: 210 7706488 Fax: 210 9425333 Mail: info@engene.gr Web: www.engene.gr

Παρουσίαση

Η βιολογική γεωργία είναι μια μέθοδος παραγωγής που προσφέρει σαφή περιβαλλοντικά και κοινωνικο-οικονομικά οφέλη και μπορεί να στηρίξει την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών.

Η ωφελιμότητα των βιολογικών μεθόδων παραγωγής αναγνωρίζεται διεθνώς, όχι μόνο από τους ειδικούς και τους συντελεστές του κλάδου, αλλά και από τους καταναλωτές, δεδομένης της συνεχούς αύξησης της κατανάλωσης.

Σκοπός και στόχος του εγχειρήματος είναι η καταγραφή μιας πανοραμικής εικόνας της βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα, με βάση τα πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία. Περιλαμβάνει τις βασικές παραμέτρους, δηλαδή τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη βιολογική γεωργία (παραγωγούς, μεταποιητές, εισαγωγείς), τις εκτάσεις, τα είδη των καλλιεργειών, την κτηνοτροφία, την εξέλιξη σε σχέση με το 2009, την Ευρώπη και τον κόσμο, συγκριτικούς πίνακες, έως την 31 Δεκεμβρίου 2010. Δυστυχώς δεν μπορούμε να ολοκληρώσουμε την εικόνα, γιατί δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για την κατανάλωση, την εμπορία και την αγορά των βιολογικών προϊόντων.

Λογότυπο ΕΕ για τα βιολογικά προϊόντα

Πρόλογος

Στη δίνη της κρίσης που ταλανίζει τη χώρα μας, όπου μειώνονται εισοδήματα, άνθρωποι χάνουν τη δουλειά τους και συρρικνώνονται ή κλείνουν επιχειρήσεις, κρίνουμε χρήσιμη την καταγραφή δεδομένων που αφορούν τη βιολογική γεωργία και τα βιολογικά προϊόντα, γιατί η ευρωπαϊκή αλλά και η παγκόσμια πρακτική συνεχίζει να καταγράφει και να αναδεικνύει τις αναπτυξιακές δυνατότητες και προοπτικές του συγκεκριμένου τομέα. Άλλωστε:

“Η κρίση μπορεί να γίνει ευχή και ευλογία για τους ανθρώπους και τα κράτη, γιατί η κρίση φέρνει αλλαγές και πρόοδο.

Η δημιουργικότητα γεννιέται από το άγχος, όπως η μέρα γεννιέται από τη σκοτεινή νύχτα.

Στην κρίση ξυπνάει η επινόηση, οι ανακαλύψεις και οι μεγάλες στρατηγικές” Albert Einstein

Η βιολογική γεωργία δεν είναι μόνο μια άλλη τεχνική παραγωγής προϊόντων, αλλά αντιπροσωπεύει ένα άλλο μοντέλο ανάπτυξης εναλλακτικό και οικολογικά συμβατό, που δεν θεωρεί την τροφή σαν ένα οποιοδήποτε προϊόν, αναγνωρίζει και σέβεται τη γη και τη βιοποικιλότητα σαν κοινά αγαθά, προστατεύει τη διαφορετικότητα των φυτικών ποικιλιών και των φυσικών πόρων, υποστηρίζει τους μικρούς παραγωγούς, εγγυάται τη διατροφική ασφάλεια, ανοίγει δρόμους και συμβάλλει στην αναγέννηση άγονων περιοχών, σέβεται την εργασία, εφαρμόζει αυστηρά κριτήρια για την ευζωία των ζώων, παράγει προϊόντα υψηλής ποιότητας, με σεβασμό στον άνθρωπο και στο περιβάλλον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή. Η εξέλιξη της Βιολογικής Γεωργίας στην Ελλάδα έως σήμερα	σελ. 3
2. Επιχειρηματίες (αριθμός επιχειρηματιών και είδος δραστηριότητας)	σελ. 4
2.1 Συγκριτικά στοιχεία για τις “βιολογικές” περιφέρειες και νομούς (στοιχεία 2007)	σελ. 5
2.1.1 Περιφέρειες	σελ. 5
2.1.2 Νομοί	σελ. 6
3. Εκτάσεις (αριθμός και είδος καλλιεργειών)	σελ. 6
3.1 Κατηγορίες καλλιεργειών (καταμερισμός εκτάσεων), 2010	σελ. 7
3.2 Κυριότερες βιολογικές καλλιέργειες, 2010	σελ. 7
3.3 Συγκριτικά στοιχεία για μεμονωμένες καλλιέργειες βιολογικής γεωργίας (στατιστικά)	σελ. 8
4. Μεταποίηση (αριθμός μεταποιητών και είδος δραστηριότητας)	σελ. 9
5. Ζωική παραγωγή (είδος και αριθμός ζώων)	σελ. 10
6. Η Βιολογική Γεωργία στην Ελλάδα την 31 ^η Δεκεμβρίου 2010, σε αριθμούς	σελ. 11
6.1 Σύγκριση των βασικών βιολογικών καλλιεργειών με ομοειδείς συμβατικές	σελ. 11
7. Κόσμος, Ευρωπαϊκή Ένωση, Ελλάδα	σελ. 12
8. Η αγορά των Βιολογικών προϊόντων (Κόσμος, ΕΕ, Ελλάδα)	σελ. 14
9. Πληροφοριακό υλικό για τους κανόνες λειτουργίας της Βιολογικής Γεωργίας	σελ. 15

=====

1. Εισαγωγή, η εξέλιξη της Βιολογικής Γεωργίας στην Ελλάδα έως σήμερα

Στη μελέτη που ακολουθεί -ΒΙΟ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ, 2011-, καταγράφονται τα πιο σημαντικά ευρήματα της ανάλυσης και επεξεργασίας των στοιχείων, αναφορικά με την εξέλιξη της βιολογικής γεωργίας, έως την 31^η Δεκεμβρίου 2010 και δίδονται συγκριτικά στοιχεία και πίνακες κυρίως με το 2009, αρχή της οικονομικής αβεβαιότητας και κρίσης στη χώρα μας.

Στοιχεία για το 2011, χρονιά περαιτέρω όξυνσης της κρίσης, δεν υπάρχουν διαθέσιμα, τα οποία θα αναμείνουμε με έκδηλο ενδιαφέρον, για να διαβάσουμε μαζί με όλους τους συντελεστές του βιολογικού κλάδου, τις πιθανές ζημιές που αυτή η κρίση προκάλεσε.

Η πρώτη εκτίμηση είναι, ότι, η σταθερή και αυξητική πορεία της βιολογικής γεωργίας και της κατανάλωσης βιολογικών προϊόντων των τελευταίων χρόνων, φαίνεται να ανακόπτεται το 2010, συνάρτηση της οικονομικής κρίσης, αλλά και της ολοκλήρωσης της πενταετούς επιδότησης, κατά την οποία μέρος των παραγωγών εγκαταλείπει την παραγωγική διαδικασία.

Σύμφωνα λοιπόν με τα αναρτημένα στοιχεία στην ιστοσελίδα www.minagric.gr, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τα οποία αθροιστικά προέκυψαν από τα στοιχεία που ετησίως υποχρεούνται να προσκομίζουν οι Φορείς Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, την **31 Δεκεμβρίου 2010** η Βιολογική Γεωργία στην Ελλάδα παρουσιάζει την εξής εικόνα:

Η έκταση της βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα ανέρχεται σε ποσοστό 3,7% (συμπεριλαμβανομένων των βοσκότοπων), σε σύγκριση με την αντίστοιχη έκταση του συνόλου της χώρας (καλλιεργήσιμη 32.474.000 στρ. + 51.378.000 στρ. βοσκότοποι, στοιχεία 2008).

Στη βιολογική γεωργία δραστηριοποιούνται **22.860 παραγωγικές και εμπορικές επιχειρήσεις**, ενώ σε **3.098.215 στρέμματα** ανέρχονται οι βιολογικές επιφάνειες (καλλιεργήσιμες εκτάσεις, βοσκοτόπια, αγραναπαύσεις), σε μεταβατικό και πλήρες βιολογικό στάδιο (πίνακας 1).

Σε σύγκριση με το 2009, ‘λείπουν’ από τον κλάδο των βιολογικών, 2.424 επιχειρηματίες (-9,6%).

Στις βιολογικές εκτάσεις παρατηρείται μικρότερη ποσοστιαία μείωση (-5%) ή 164.307 στρέμματα.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΙΟ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ & ΕΚΤΑΣΕΩΝ (ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΣΙΜΩΝ+ΒΟΣΚΟΤΟΠΩΝ), 2001-2010								
ΕΤΟΣ	Αριθμός Επιχ/σεων	% Εξέλιξης	Καλ/νες εκτάσεις (σε στρ.)	% Εξέλιξης	Βοσκότοποι (σε στρ.)	% Εξέλιξης	Σύνολο εκτάσεων (σε στρ.)	% Εξέλιξης
1994			11.880					
1995			24.010	102,1%				
1996			52.960	120,6%				
1997			100.000	88,8%				
1998			154.020	54%				
1999			214.510	39,3%				
2000			267.070	24,5%				
2001	6.933		311.180	16,5%				
2002	6.299	-9,1%	295.051	-5,5%	476.151		771.202	
2003	6.642	5,5%	389.951	32,2%	2.054.614	331%	2.444.565	217%
2004	9.002	35,5%	706.250	81,1%	1.962.340	- 4,5%	2.671.590	9,4%
2005	15.556	72,8%	1.035.600	46,6%	1.845.025	-6%	2.880.625	7,8%
2006	24.666	58,6%	1.701.865	64,3%	1.320.695	-28,4%	3.022.560	5%
2007	24.729	0,3%	1.521.175	-10,6%	1.277.771	- 3,2%	2.798.946	- 7,4%
2008	24.860	0,5%	1.521.175	0%	1.277.771	0%	2.798.946	0%
2009	25.284	1,7%	1.706.318	12,2%	1.556.254	21,8%	3.262.522	16,6%
2010	22.860	-9,6%	1.576.064	-7,6%	1.522.151	-2,2%	3.098.215	-5%

Πίνακας 1

Κυρίαρχη καλλιέργεια παραμένει η **ελιά** με **569.701 στρ.** και ποσοστό 18,4%, στο σύνολο της βιολογικής επιφάνειας, ενώ η **κηπευτική γη** καταλαμβάνει μόλις **23.444 στρ.** και ποσοστό 0,8%.

2. Επιχειρηματίες (αριθμός επιχειρηματιών και είδος δραστηριότητας)

Αναλυτικότερα, από την ανάλυση και επεξεργασία των στοιχείων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Διεύθυνση Βιολογικής Γεωργίας), αναφορικά με τους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στη βιολογική γεωργία, στις **31 Δεκεμβρίου 2010**, προκύπτει ότι:

- ⇒ οι **εγγεγραμμένοι επιχειρηματίες του κλάδου είναι 22.860**, κατανομημένοι ως εξής: 21.270 παραγωγοί, 1.557 μεταποιητές, 5 εισαγωγείς, 28 άλλοι επιχειρηματίες, χονδρέμποροι, διακινητές κ.α. (πίνακας 2).
- ⇒ Στο **93% ανέρχονται οι παραγωγοί**, στο σύνολο των επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στη βιολογική γεωργία.
- ⇒ Το 2010, σε σύγκριση με το 2009 προκύπτει συνολικά **μείωση των επιχειρηματιών κατά 9,6%**:
 - οι παραγωγικές επιχειρήσεις μειώνονται κατά 10,1%,
 - μικρή αύξηση παρουσιάζει ο αριθμός των μεταποιητικών επιχειρήσεων,
 - οι εισαγωγικές μειώνονται από τις 11 στις 5 ενώ,
 - μεγάλη είναι η μείωση των μεικτών επιχειρήσεων, σε ποσοστό που ξεπερνάει το 58%.
 - Στις εγγεγραμμένες επιχειρήσεις δεν υπολογίζεται το σύνολο των σημείων λιανικής πώλησης (όπως καταστήματα βιολογικών προϊόντων, σουπερμάρκετ, βιολογικές λαϊκές αγορές, μανάβικα), γιατί με βάση τον κανονισμό (ΕΚ) αρ. 834/2007, αλλά και την ελληνική νομοθεσία και πρακτική δεν νοούνται ελεγχόμενοι χώροι. Όπως δεν λαμβάνονται υπόψη και οι απευθείας πωλήσεις στο κτήμα, μέσω διαδικτύου και τα καταστήματα εστίασης, που συνολικά ξεπερνούν τις 1.000 μονάδες.

Αριθμός και είδος "βιολογικών" επιχειρηματιών, 2001 - 2010										
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Παραγωγοί	6.539	5.818	6.028	8.269	14.551	23.618	23.480	23.372	23.665	21.270
Μεταποιητές	219	331	451	570	777	758	940	1.418	1.541	1.557
Εισαγωγείς	4	3	4	4	3	3	1	12	11	5
Μεικτές	171	147	159	159	230	287	308	58	67	28
ΣΥΝΟΛΟ	6.933	6.299	6.642	9.002	15.556	24.666	24.729	24.860	25.284	22.860

Πίνακας 2

Παραγωγοί: επιχειρηματίες της πρωτογενούς παραγωγής (φυτικής και ζωικής)

Μεταποιητές: επιχειρηματίες οι οποίοι συντηρούν, μεταποιούν προϊόντα βιολογικής παραγωγής, (περιλαμβάνεται η σφαγή ζώων και η μεταποίηση κρέατος)

Εισαγωγείς: εισαγωγείς βιολογικών προϊόντων από τρίτες χώρες με σκοπό την εμπορία

Μικτές: επιχειρηματίες οι οποίοι ασχολούνται με περισσότερες από μια δραστηριότητες.

2.1 Συγκριτικά στοιχεία για τις “βιολογικές” περιφέρειες και νομούς (Αριθμός και ποσοστά παραγωγών & μεταποιητών ανά περιφέρεια και νομό - στοιχεία 2007)

Οι περιφέρειες και οι νομοί με τις περισσότερες επιχειρηματικές μονάδες (παραγωγούς, μεταποιητές, εισαγωγείς, μικτές), σε σχέση με το σύνολο της “βιολογικής” Ελλάδας (στοιχεία έτους 2007), είναι κατά σειρά:

2.1.1 Περιφέρειες

- Δυτικής Ελλάδας με 4.464 μονάδες (4.363 παραγωγούς και 101 μεταποιητές/μικτές) και ποσοστό 18,7%
- Πελοποννήσου με 3.834 μονάδες (3.520 παραγωγούς και 314 μεταποιητές/μικτές) και ποσοστό 16,1%
- Θεσσαλίας με 3.365 μονάδες (3.273 παραγωγούς και 92 μεταποιητές/μικτές) και ποσοστό 14,1%
- Κεντρικής Μακεδονίας με 2.754 μονάδες (2.629 παραγωγούς και 125 μεταποιητές/μικτές) και ποσοστό 11,6%
- Β. Αιγαίου με 2.514 μονάδες (2.429 παραγωγούς και 85 μεταποιητές/μικτές) και ποσοστό 10,6%
- Κρήτης με 2.071 μονάδες (1.858 παραγωγούς και 213 μεταποιητές/μικτές) και ποσοστό 8,7%
- Στερεάς Ελλάδας με 1.456 μονάδες (1.399 παραγωγούς και 57 μεταποιητές/μικτές) και ποσοστό 6,1%
- Ανατολικής Μακεδονίας, Θράκης με 1.438 μονάδες (1.383 παραγωγούς και 55 μεταποιητές/μικτές) και ποσοστό 6%
- Δυτικής Μακεδονίας με 720 μονάδες (695 παραγωγούς και 25 μεταποιητές/μικτές) και ποσοστό 3%
- Ηπείρου με 503 μονάδες (480 παραγωγούς και 23 μεταποιητές/μικτές) και ποσοστό 2,1%
- Αττικής με 335 μονάδες (187 παραγωγούς και 148 μεταποιητές/μικτές) και ποσοστό 1,4%
- Ιονίων Νήσων με 291 μονάδες (271 παραγωγούς και 20 μεταποιητές/μικτές) και ποσοστό 1,2%
- Ν. Αιγαίου με 81 μονάδες (70 παραγωγούς και 11 μεταποιητές/μικτές) και ποσοστό 0,3%

2.1.2 Νομοί

- Ν. Αιτωλοακαρνανίας με 3.659 μονάδες και ποσοστό 14,8%
- Ν. Λέσβου με 2.168 μονάδες και ποσοστό 8,8%
- Ν. Λάρισας με 1512 μονάδες και ποσοστό 6,1%
- Ν. Μαγνησίας με 1315 μονάδες και ποσοστό 5,3%
- Ν. Λακωνίας με 1309 μονάδες και ποσοστό 5,3%
- Ν. Μεσσηνίας με 1104 μονάδες και ποσοστό 4,7%
- Ν. Ηρακλείου με 953 μονάδες και ποσοστό 3,9%
- Ν. Φθιώτιδας με 939 μονάδες
- Ν. Έβρου με 773 μονάδες
- Ν. Κορινθίας με 680 μονάδες
- Ν. Κιλκίς με 596
- Ν. Χαλκιδικής με 588 μονάδες
- Ν. Θεσσαλονίκης με 563 μονάδες

Με τις λιγότερες μονάδες, σε σχέση με το σύνολο της χώρας, είναι κατά σειρά:

- Ν. Ευρυτανίας με 11
- Ν. Δωδεκανήσου με 22
- Ν. Κερκύρας με 34
- Ν. Καστοριάς με 49

3. Εκτάσεις βιολογικής γεωργίας (αριθμός και είδος καλλιεργειών) -

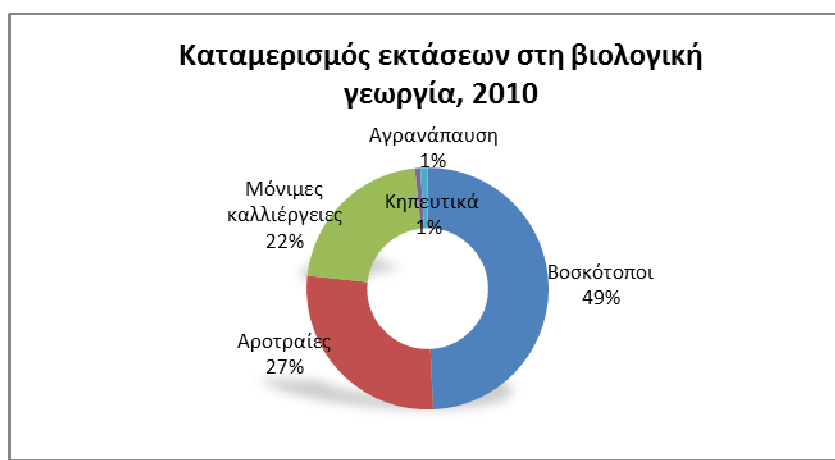
Το σύνολο των εκτάσεων της βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα (καλλιεργήσιμες + βοσκότοπους) ανέρχεται στα **3.098.215 στρέμματα**.

- **Σε ποσοστό 3,7% ανέρχεται η έκταση της βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα** (συμπεριλαμβανομένων των βοσκότοπων), σε σύγκριση με την αντίστοιχη έκταση του συνόλου της χώρας (καλλιεργήσιμη 32.474.000 στρ. + 51.378.000 στρ. βοσκότοποι, στοιχεία 2008).
- Τα 1.576.064 στρ. (51%) αποτελούν οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις και αντίστοιχα τα 1.522.151 (49%) οι βοσκότοποι.
- Μειώθηκαν κατά 164.307 (-5,1%) τα στρέμματα συνολικά της βιολογικής γης το 2010 σε σύγκριση με το 2009, από 3.262.522 στρ. σε 3.098.215 στρ.

- Μείωση παρουσίασε και ο αριθμός των καλλιεργήσιμων εκτάσεων σε σχέση με το 2009 κατά 7,6%.
- Τα 2.925.830 στρ. (96%), βρίσκονται σε πλήρες βιολογικό στάδιο και τα 172.381 στρ (4%) σε μεταβατικό.

3.1. Κατηγορίες καλλιεργειών (καταμερισμός εκτάσεων), 2010

- Οι αροτραίες, ως ομάδα καλλιεργειών που περιλαμβάνει (δημητριακά, παραγωγή ζωοτροφών, βιομηχανικά φυτά, ελαιούχοι καρποί, κλωστικά, αρωματικά φυτά και βότανα, σανοδοτικά φυτά κλπ), καταλαμβάνει έκταση 848.005 στρ. και ποσοστό 27,4%.
- Ακολουθούν οι μόνιμες καλλιέργειες (οπωροφόρα, εσπεριδοειδή, αμπέλι, ελιά) με 667.145 στρ. και ποσοστό 21,5%.
- Τα κηπευτικά γενικά καταλαμβάνουν 23.444 στρ. και ποσοστό μόλις 0,8%.
- Η αγρανάπαυση με 28.981 στρ. και 0,9%.

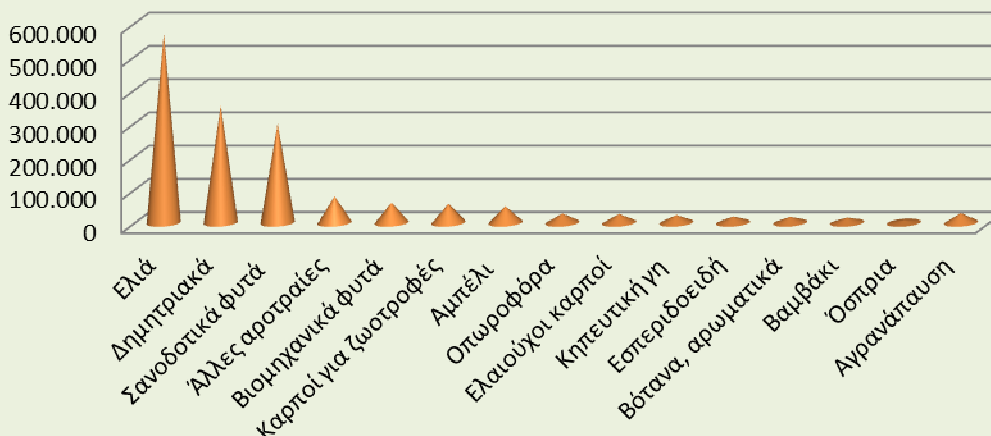

3.2. Κυριότερες βιολογικές καλλιέργειες, 2010

Οι κυριότερες βιολογικές καλλιέργειες και το αντίστοιχο ποσοστό τους επί του συνόλου της βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα (3.098.215 στρ.) κατά φθίνουσα σειρά είναι:

- ◆ Κυρίαρχη βιολογική καλλιέργεια για την Ελλάδα παραμένει η **καλλιέργεια της ελιάς με 569.701 στρ.** και ποσοστό **18,4%**.
- ◆ Τα **δημητριακά** (σιτάρι, κριθάρι, βρώμη, αραβόσιτος κλπ) με 351.896 στρ. και ποσοστό 11,4%.
- ◆ Τα **σανοδοτικά φυτά** (μονοετή, πολυετή, λειμώνες) με 297.840 στρ. και 9,6%.
- ◆ Άλλες **αροτραίες καλλιέργειες** με 79.497 στρ. και 2,6%.
- ◆ **Βιομηχανικά φυτά** με 60.704 στρ. και 2%.
- ◆ **Καρποί για παραγωγή ζωοτροφών** με 57.233 και 1,85%.
- ◆ Το **αμπέλι** με 50.014 στρ. και ποσοστό 1,6%.
- ◆ **Οπωροφόρα** με 27.760 στρ. και 0,9%.
- ◆ **Ελαιούχοι καρποί** (ηλίανθος, σόγια, κράμβη, λινάρι κά) με 26.294 στρ. και 0,9%.
- ◆ **Κηπευτική γη** με 23.444 στρ. και 0,8%.
- ◆ **Εσπεριδοειδή** με 19.087 στρ. και 0,6%.
- ◆ **Βότανα, αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά** με 18.038 στρ. και 0,6%.
- ◆ **Κλωστικά φυτά (βαμβάκι)** με 15.336 στρ. και 0,5%.
- ◆ Τα **όσπρια** με 8.487 στρ. και ποσοστό 0,3%.
- ◆ **Αγρανάπαυση** με 28.981 στρ. και 0,9%.

Κυριότερες βιολογικές καλλιέργειες, 2010

3.3 Συγκριτικά στοιχεία για μεμονωμένες καλλιέργειες βιολογικής γεωργίας στο σύνολο των αμιγώς καλλιεργήσιμων εκτάσεων, χωρίς τους βοσκότοπους (ως στατιστικά δεδομένα)

Ως επιφάνεια βιολογικής γεωργίας σε μια χώρα, νοούνται όλες οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις, μαζί με τους βοσκότοπους και τις αγροανάπτυξεις.

Οι βοσκότοποι στην Ελλάδα (στοιχεία 2008), δηλαδή η επιφάνεια που χρησιμοποιείται για τη βόσκηση των ζώων (δασικοί, δασολίβαδα, ποολίβαδα, θαμνολίβαδα, φρυγανολίβαδα) καλύπτουν έκταση 51.378.000 στρέμματα, δηλαδή το 40% της χώρας

- Στις αμιγώς καλλιεργήσιμες εκτάσεις, τα 1.431.295 στρ. (91%) βρίσκονται σε πλήρες βιολογικό στάδιο και τα 144.765 στρ. (9%) σε μεταβατικό.

Συγκρίνοντας την βιολογικά καλλιεργήσιμη έκταση (1.576.064 στρ.), με το σύνολο της καλλιεργήσιμης επιφάνειας της χώρας (32.474.000 στρ), στοιχεία 2008, προκύπτει ότι:

⇒ Η αμιγώς καλλιεργήσιμη έκταση (βιολογική), καταλαμβάνει το **4,9%**, σε σύγκριση με το σύνολο της καλλιεργήσιμης γης (χώρας).

Συγκρίνοντας τις παρακάτω καλλιέργειες με το σύνολο των βιολογικά καλλιεργήσιμων εκτάσεων (δηλ. με τα 1.576.064 στρ. και όχι με τα 3.098.215 στρ., που είναι το σύνολο της βιολογικής επιφάνειας στην Ελλάδα), προκύπτουν τα εξής ποσοστά:

- Οι αροτραίες καλλιέργειες με 848.005 στρ. καταλαμβάνουν ποσοστό 53,8% στο σύνολο των καλλιεργήσιμων βιολογικών εκτάσεων.
- Ενώ ακολουθούν οι μόνιμες δενδρώδεις καλλιέργειες με 667.145 στρ. με ποσοστό 42,3%.
- Τα κηπευτικά με 23.444 στρ. και ποσοστό 1,5%.
- Κυρίαρχη βιολογική καλλιέργεια για την Ελλάδα παραμένει η **καλλιέργεια της ελιάς με 569.701** με ποσοστό **36,1%**.
- Τα δημητριακά (σιτάρι, κριθάρι, βρώμη, αραβόσιτος κλπ) με 351.896 στρ. και ποσοστό 22,3%.
- Τα σανοδοτικά φυτά (μονοετή, πολυετή, λειμώνες) με 297.840 στρ. και 18,9%.
- Το αμπέλι με 50.014 στρ. και ποσοστό 3,2%.
- Τα όσπρια με 8.487 στρ. και ποσοστό 0,5%.

4. Μεταποίηση (αριθμός μεταποιητών και είδος δραστηριότητας)

Μείωση κατά 437 μονάδες (ποσοστό 17,5%) παρουσιάζει ο αριθμός των μεταποιητικών δραστηριοτήτων το 2010, σε σχέση με το 2009 (πίνακας 3).

Για πρώτη φορά το 2010 εισάγεται μια νέα δραστηριότητα, αυτή της ιχθυοκαλλιέργειας με δύο επιχειρήσεις.

Οι παρασκευαστές ποτών αποτελούν την εξαίρεση στην πτωτική τάση της μεταποιητικής δραστηριότητας, αφού αυξάνονται αριθμητικά κατά 93 μονάδες και ποσοστό 29,9%.

Από τις 2.057 μεταποιητικές επιχειρήσεις, οι 759 (36,9%) ασχολούνται με την επεξεργασία ελαιολάδου και άλλων ελαίων. Συγκεκριμένα η εικόνα των διαφόρων δραστηριοτήτων συγκριτικά με το 2009 έχει ως εξής:

- ◆ Επεξεργασία κρέατος -41,7%
- ◆ Μεταποίηση-Τυποποίηση οπωροκηπευτικών -46%
- ◆ Επεξεργασία ελαιολάδου -15,3%
- ◆ Επεξεργασία προϊόντων γάλακτος -32%
- ◆ Παρασκευή προϊόντων αλευροποιίας -44,6%
- ◆ Παρασκευή ζωοτροφών -25%
- ◆ Παρασκευή ειδών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής -46,1%
- ◆ Παρασκευή ποτών 29,9%

Αριθμός μεταποιητικών μονάδων ανά δραστηριότητα, 2002-2010									
Είδος δραστηριότητας	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Επεξεργασία κρέατος	18	32	35	65	40	58	72	96	56
Επεξεργασία & συντήρηση ιχθύων, οστρακοειδών και μαλακίων									2
Μεταποίηση - Τυποποίηση οπωροκηπευτικών	275	165	115	195	182	239	316	555	300
Παρασκευή φυτικών, ζωικών λιπών & ελαίων	130	227	233	380	502	431	802	897	759
Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	20	28	25	43	45	56	76	106	72
Παρασκευή προϊόντων αλευροποιίας, αμύλων & προϊόντων αμύλου	20	26	23	26	30	31	31	92	51
Παρασκευή ζωοτροφών	16	21	15	47	43	44	58	48	36
Παρασκευή ειδών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής, αρτυμάτων, ζυμαρικών, ζάχαρης, μελιού, καφέ, αρωματικών, διαιτητικών, κ.ά.	96	150	119	217	307	323	468	700	377
Παρασκευή ποτών (οίνου, μπύρας κ.ά.)	120	124	125	154	169	168	214	311	404
ΣΥΝΟΛΙΚΑ *	695	773	690	1.127	1.318	1.350	2.037	2.494	2.057

Πίνακας 3

* Επιχειρήσεις οι οποίες είναι δυνατόν να καταγράφονται σε περισσότερες από μια μεταποιητικές δραστηριότητες

Κυριότερες μεταποιητικές δραστηριότητες / ανά νομό, 2007																
Είδος Μεταποιητικής Δραστηριότητας	Αιτωλ/νία	Αργολίδα	Αττική	Αχαΐα	Ηλεία	Θεσ/νίκη	Καβάλα	Κορινθία	Λακωνία	Λάρισα	Λέσβος	Μαγνησία	Μεσσηνία	Ρέθυμνο	Φθιώτιδα	Χανιά
Μεταποίηση-Τυποποίηση Οπωροκηπευτικών	8	8	37	4	8	10	2	12	10	8	5	4	9	12	1	18
Επεξεργασία Ελαιολάδου	9	14	4	18	19	2	11	25	55	4	37	15	117	18	7	30
Παρασκευή Οίνου	4	1	18	7	3	10	4	11	3	10	4	3	6	3	8	5

Πίνακας 4

5. Ζωική παραγωγή (είδος και αριθμός ζώων) στη Βιολογική Κτηνοτροφία

Στη ζωική παραγωγή, δραστηριοποιούνταν το 2007, 1.846 παραγωγοί-κτηνοτρόφοι. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία τα επόμενα χρόνια και έως σήμερα.

Το 2010 εκτρέφονται με βιολογικές μεθόδους 950.268 ζώα (δεν υπολογίζεται ο αριθμός των κυψελών), λιγότερα κατά 65.722 κεφάλια ή -6,5% σε σχέση με το 2009, (πίνακας 5).

Σε σχέση με το 2009, αύξηση παρατηρείται μόνο στην εκτροφή των πουλερικών κατά 102.507 κεφάλια και ποσοστό 38,5%. Οι υπόλοιπες κατηγορίες ζώων σε σχέση με το 2009 παρουσιάζουν μείωση:

- ◆ Βοοειδή -19,3%
- ◆ Πρόβατα -19,2%
- ◆ Αίγες -26,7%
- ◆ Χοίροι -21,3%
- ◆ Πουλερικά 38,5%
- ◆ Κυψέλες μελισσών -4,2%

Ζώα βιολογικής παραγωγής σε πλήρες βιολογικό στάδιο (σε κεφάλια), 2002-2010									
Είδος Ζώου	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ιπποειδή	4	45	0	0	0	0	0	0	0
Βοοειδή	7.760	13.834	14.671	22.900	22.292	25.102	20.254	28.618	23.109
Πρόβατα	56.374	95.824	133.619	216.897	259.275	408.576	316.243	357.499	288.923
Αίγες	66.472	174.657	215.291	288.815	305.222	388.508	296.967	309.060	226.556
Χοίροι	1.288	3628	4.469	126.003	110.096	175.004	60.918	54.631	42.991
Πουλερικά	46.553	70.004	68.386	144.108	133.852	159.323	239.452	266.182	368.689
Μέλισσες (αρ. κυψελών)	2.221	4.789	3.719	6.901	8.426	9.557	10.203	14.302	13.695
Άλλα ζώα	0	20	58	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ (εκτός κυψελών)	178.451	357.947	436.436	798.723	830.737	1.156.513	933.834	1.015.990	950.268

Πίνακας 5

Στην εικόνα που ακολουθεί παρουσιάζεται το μερίδιο συμμετοχής (%) κάθε είδους ζώου βιολογικής εκτροφής, στο σύνολο των βιολογικά εκτρεφόμενων ζώων για το έτος 2010.

6. Η Βιολογική Γεωργία στην Ελλάδα την 31^η Δεκεμβρίου 2010, σε αριθμούς

Ακολουθούν συνοπτικά τα κυριότερα αντιπροσωπευτικά δεδομένα της βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα για τις βιολογικές εκτάσεις, τον αριθμό των επιχειρηματιών, τις κυριότερες καλλιέργειες, το ζωικό κεφάλαιο:

- ⇒ Σε ποσοστό **3,7%** ανέρχεται η έκταση της βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένων των βοσκότοπων), σε σύγκριση με την αντίστοιχη έκταση του συνόλου της χώρας (32.474.000 στρ. καλλιεργήσιμη γη + 51.378.000 στρ. βοσκότοποι - στοιχεία 2008).
- ⇒ Σε **3.098.215 στρέμματα** ανέρχονται οι βιολογικές εκτάσεις (καλλιεργήσιμες, βοσκοτόπια, αγραναπαύσεις), σε μεταβατικό και πλήρες βιολογικό στάδιο.
- ⇒ Στη βιολογική γεωργία δραστηριοποιούνται **22.860 επιχειρήσεις** (παραγωγοί, μεταποιητές, εισαγωγείς, μεικτές επιχειρήσεις).
- ⇒ Στο **93%** ανέρχονται οι παραγωγοί, στο σύνολο των επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στη βιολογική γεωργία.
- ⇒ Μείωση των επιχειρηματιών κατά **9,6%** καταγράφεται το 2010, σε σύγκριση με το 2009.
- ⇒ Στα **74 στρέμματα** ανέρχεται η μέση έκταση καλλιέργειας ανά παραγωγό (κλήρος).
- ⇒ Οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις στη βιολογική γεωργία ανέρχονται σε **1.576.064** στρέμματα και ποσοστό 51% στο σύνολο της βιολογικής επιφάνειας.
- ⇒ Το σύνολο των βοσκοτόπων καταλαμβάνει **1.522.151 στρέμματα** και ποσοστό 49%, στο σύνολο της βιολογικής επιφάνειας.
- ⇒ Η καλλιέργεια της ελιάς με **569.701 στρ.** και ποσοστό **18,4%** παραμένει κυρίαρχη βιολογική καλλιέργεια στην Ελλάδα.
- ⇒ Μειώθηκε κατά **437 μονάδων (-17,5%)** ο αριθμός των μεταποιητικών δραστηριοτήτων το 2010, σε σχέση με το 2009.
- ⇒ Μείωση κατά **65.722 κεφάλια (-6,5%)** παρουσιάζει και το ζωικό κεφάλαιο το 2010, σε σχέση με το 2009.
- ⇒ Στη βιολογική κτηνοτροφία εκτρέφονται με βιολογικές μεθόδους 950.268 ζώα (δεν υπολογίζεται ο αριθμός των κυψελών).
- ⇒ Στο **3,9%** ανέρχεται το ποσοστό των παραγωγών που παράγουν βιολογικά (**21.270**) σε σύγκριση με τον συνολικό ενεργό αγροτικό πληθυσμό στην Ελλάδα (**551.000**), το 2010.

6.1 Σύγκριση των βασικών βιολογικών καλλιεργειών με ομοειδείς συμβατικές

Στην επόμενη ενότητα συγκρίνονται οι βασικές βιολογικές καλλιέργειες (στοιχεία 2010), με τις αντίστοιχες ομοειδείς της συμβατικής γεωργίας.

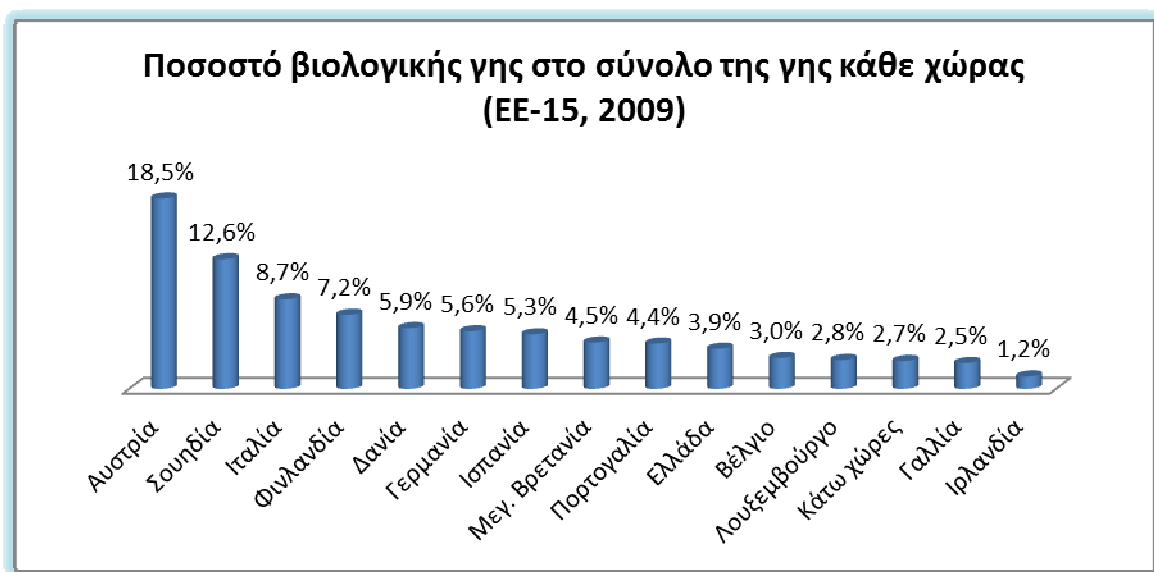
- ⇒ Το σύνολο των ελαιώνων που καλλιεργούνται βιολογικά υπολογίζεται περίπου στο 7,1% σε σύγκριση με το σύνολο των συμβατικών ελαιώνων.
- ⇒ Οι δενδρώδεις υπολογίζονται στο 6,6%.
- ⇒ Οι αροτραίες στο 4,2%.
- ⇒ Τα αμπέλια στο 4,1%.
- ⇒ Τα εσπεριδοειδή στο 3,3%.
- ⇒ Τα κηπευτικά γενικά στο 2,3%.

Σύγκριση βασικών βιολογικών καλλιεργειών με συμβατικών			
Είδος καλλιέργειας	Βιολογικές καλλιέργειες (σε στρέμματα) - 2010	Συμβατικές καλλιέργειες (σε στρέμματα) - 2008	Αναλογία βιολογικών - συμβατικών καλλιεργειών (σε ποσοστό)
Αροτραίες	848.005	20.055.000	4,2%
Κηπευτική γη	23.444	1.038.000	2,3%
Ελιές	569.701	7.982.306	7,1%
Αμπέλια-σταφιδάμπελα	50.014	1.239.000	4,1%
Εσπεριδοειδή	19.087	576.948	3,3%
Δενδρώδεις	667.145	10.141.993	6,6%

⇒ Τα σημεία πώλησης σε όλη την επικράτεια της χώρας, υπολογίζονται σε περισσότερα από 1000, με 480 καταστήματα βιολογικών προϊόντων (Αττική 210, Επαρχία 270), τα υπόλοιπα είναι λαϊκές, μανάβικα και υποκαταστήματα αλυσίδων σούπερ μάρκετ, (στοιχεία 2008) .

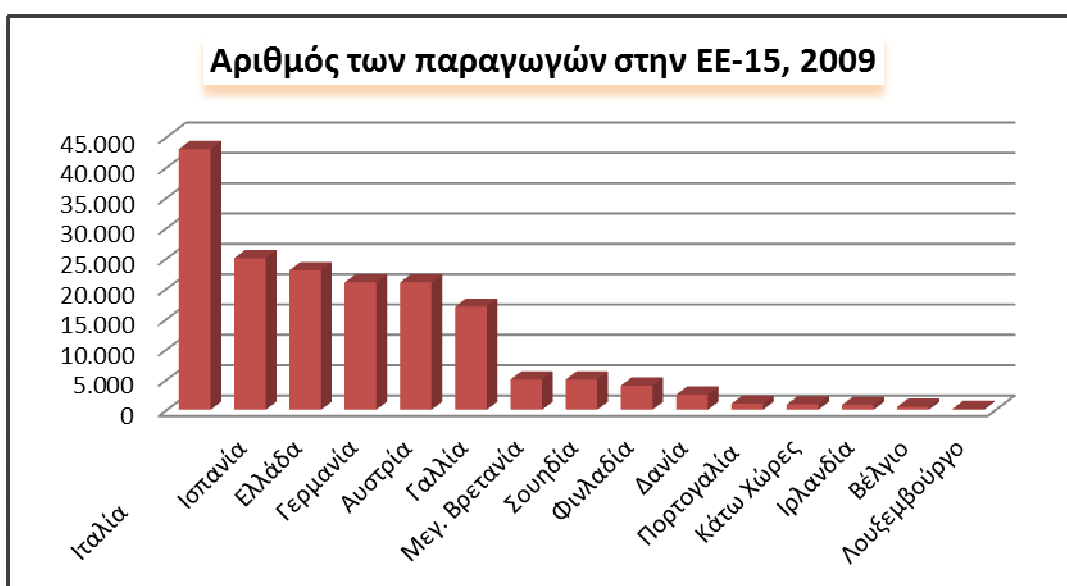
7. Κόσμος, Ευρωπαϊκή Ένωση, Ελλάδα

- ◆ Σε 93.000.000 στρ. ανέρχεται το σύνολο της βιολογικής επιφάνειας στην ΕΕ-27 και σε 88.000.000 στρ. στην ΕΕ-15.
- ◆ Η έκταση της βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα (3.098.215 στρ), σε σχέση με την αντίστοιχη της ΕΕ-27 ανέρχεται στο 3,3%, ενώ σε σχέση με την ΕΕ-15 στο 3,5%.
- ◆ Ποσοστό της βιολογικής γης στο σύνολο της γης κάθε χώρας (ΕΕ των 15 -2009)

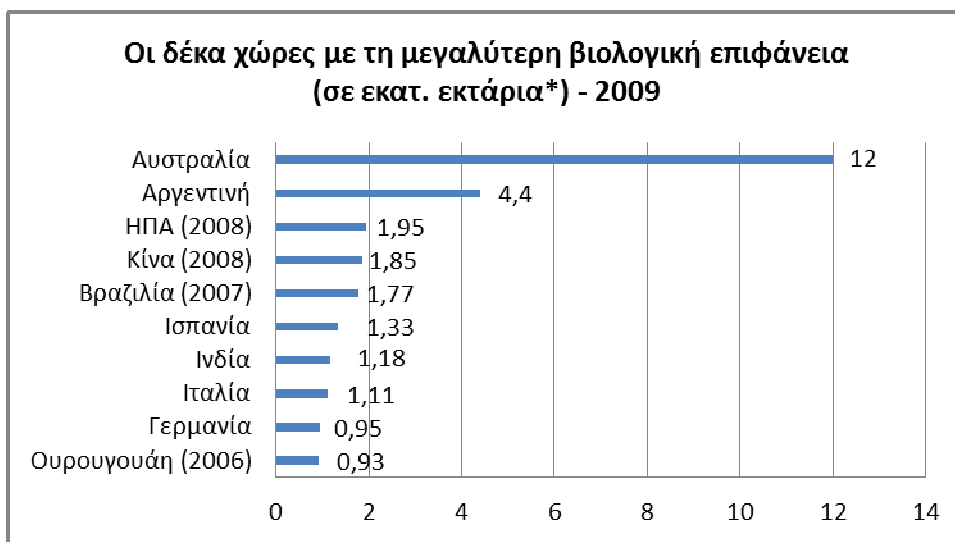
Πηγή: επεξεργασία στοιχείων σε δεδομένα FIBL, 2011

- ◆ Η Ελλάδα βρίσκεται στην τρίτη θέση στην ΕΕ των 15, όσον αφορά τον αριθμό των επιχειρήσεων.

Πηγή: επεξεργασία στοιχείων σε δεδομένα FIBL, 2011

- ◆ Το ποσοστό της βιολογικής έκτασης στην ΕΕ ανέρχεται στο 4% επί του συνόλου της γεωργικής επιφάνειας.
- ◆ Παγκοσμίως οι ρυθμοί ανάπτυξης της βιολογικής γεωργίας τη διετία 2008-2009 κινούνταν στο 6% (+ 2 εκατ. εκτάρια), φτάνοντας τα 37 εκατ. εκτάρια.
- ◆ Το ποσοστό της ΕΕ-27 με τα 9,3 εκατ. εκτάρια καταλαμβάνει το 23% στο σύνολο κόσμου.
- ◆ Η βιολογική επιφάνεια καταλαμβάνει το 1,9% της συνολικής γεωργικής γης στην ΕΕ-27 και το 4,7% στην ΕΕ-15, (στοιχεία Eurostat).
- ◆ Στην Ιταλία οι παραγωγοί αντιπροσωπεύουν το 89% των επιχειρήσεων στη βιολογική γεωργία, στην Ισπανία το 91,5%, στη Γαλλία το 33,6% και στη Γερμανία το 27,6%. Στην Ελλάδα το 93%.
- ◆ Στην ΕΕ-15 η μέση βιολογική επιφάνεια είναι μεγαλύτερη από τη μέση συνολική γεωργική επιφάνεια και ανέρχεται περίπου στα 380 στρ. έναντι 220 στρ. της συμβατικής. Στη Μ. Βρετανία τα 140 στρ. έναντι 54 στρ. της συμβατικής. Στην Ελλάδα ο μέσος κλήρος είναι στα 74 στρ.
- ◆ Οι δέκα χώρες με τη μεγαλύτερη επιφάνεια βιολογικής γεωργίας (σε εκατ. εκτάρια) – 2009

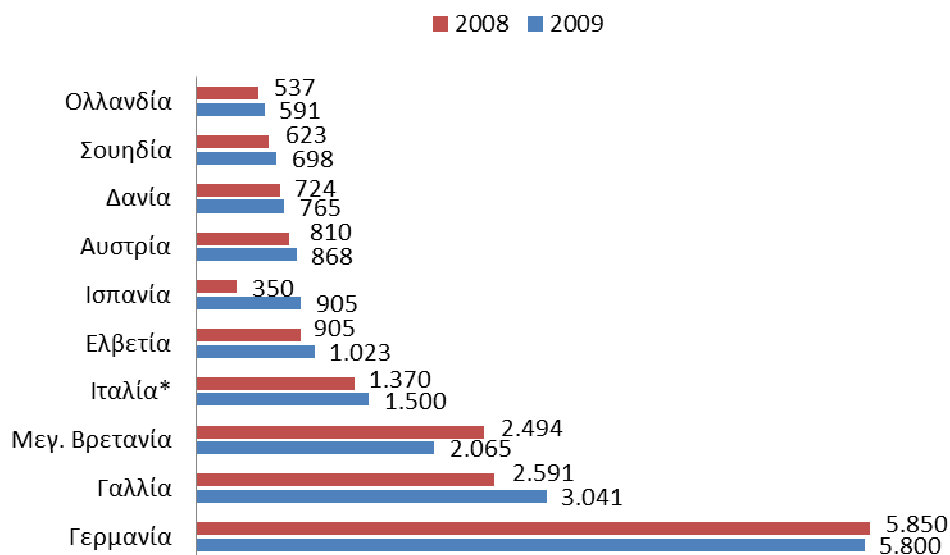

Πηγή: επεξεργασία στοιχείων σε δεδομένα FIBL, 2011
(*1 εκτάριο = 10 στρέμματα)

8. Η αγορά των βιολογικών προϊόντων (Κόσμος, ΕΕ, Ελλάδα)

- Στα **54,9 δις δολάρια** ανέρχεται ο τζίρος σε παγκόσμιο επίπεδο, στη διακίνηση βιολογικών προϊόντων (στοιχεία FIBL, IFOAM) το 2009, με αύξηση 5% σε σχέση με το 2008.
- Το 48% του ποσού κατανέμεται στην Ευρώπη, το 48% στη Β. Αμερική και το υπόλοιπο 4% στις υπόλοιπες ηπείρους.
- Η κρίση έπληξε και το βιολογικό τομέα διαφορετικά για κάθε χώρα: Στη Μ. Βρετανία η αγορά μειώθηκε κατά 13%, μείωση καταγράφεται και στη Γερμανία. Αντίθετα αύξηση παρατηρείται στη Γαλλία, Ελβετία, Σουηδία, Ιταλία. Παρά τη μείωση η Γερμανία κρατά τα σκήπτρα στην κατανάλωση βιολογικών προϊόντων, η οποία ανέρχεται στα 5.800 δις ευρώ, ακολουθούμενη από τη Γαλλία με 3.041 δις ευρώ.

Οι πωλήσεις βιολογικών προϊόντων στην Ευρώπη (σε εκατ. ευρώ)

*Ιταλία: στα ποσά δεν περιλαμβάνονται οι εξαγωγές και η εστίαση
Πηγή: "The world of Organic Agriculture" 2010 και 2011, FIBL-IFOAM

- Στην Ελλάδα, δεν υπάρχουν συγκεντρωτικά στοιχεία για την αγορά, που να στηρίζονται σε πρόσφατες αξιόπιστες τεκμηριωμένες έρευνες. Συνεπώς δεν μπορούμε να αξιολογήσουμε, εκτιμώντας τις πωλήσεις και το τζίρο. Σημειώνουμε τις επιδόσεις κάποιων χωρών με περίπου αντίστοιχα πληθυσμιακά μεγέθη: Ολλανδία, 591 εκατ. ευρώ, Σουηδία, 698 εκατ. ευρώ, Δανία, 765 εκ. ευρώ κλπ.
- Η Ελλάδα δεν συμπεριλαμβάνεται στην κατάταξη των χωρών, που εμφανίζεται στον επόμενο πίνακα, και αφορά την ετήσια κατά κεφαλή κατανάλωση με βάση το τζίρο της κάθε χώρας και τον πληθυσμό της. Στη λίστα αυτή πρώτες είναι η Δανία και η Ελβετία με 139 ευρώ και 132 ευρώ αντίστοιχα.

Ετήσια κατά κεφαλή κατανάλωση βιολ. προϊόντων (€/έτος)		
	2008	2009
Δανία	132,3	139,0
Ελβετία	119,2	132,0
Αυστρία	97,4	104,0
Λουξεμβούργο	84,5	103,0
Λιχτενστάιν	84,9	100,0
Σουηδία	67,8	75,0
Γερμανία	71,2	71,0
Γαλλία	40,5	47,0
Ολλανδία	32,8	36,0
Μ. Βρετανία	40,8	34,0
Βέλγιο	28,6	32,0
Ιταλία *	25,0	25,0
Νορβηγία	27,7	24,0
Ιρλανδία	23,6	24,0
Ισπανία	7,7	20,0
Φινλανδία	14,0	14,0
Κροατία	9,1	8,0

*Ιταλία: στα ποσά δεν περιλαμβάνονται οι εξαγωγές και η εστίαση
Πηγή: "The world of Organic Agriculture" 2010 και 2011, FIBL-IFOAM

Στους **11** **ανέρχονται οι οργανισμοί ελέγχου και πιστοποίησης** που δραστηριοποιούνται στη βιολογική γεωργία στην Ελλάδα, ενώ ένας βρίσκεται υπό εξέταση.

Εγκεκριμένοι φορείς ελέγχου και πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής γεωργίας

ΔΗΩ.....	GR-BIO-01	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ.....	GR-BIO-02
ΒΙΟΕΛΛΑΣ.....	GR-BIO-03	QWAYΣ.....	GR-BIO-04
A CERT.....	GR-BIO-05	IRIS.....	GR-BIO-06
GREEN CONTROL.....	GR-BIO-07	ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ....	GR-BIO-08
GMCERT.....	GR-BIO-10	Q-CERT.....	GR-BIO-12
ΤΥΝ ΕΛΛΑΣ.....	GR-BIO-13	LACON HELLAS*	* υπό εξέταση

(Στοιχεία Δ/ση Βιολογικής Γεωργίας)

9. Πληροφοριακό υλικό για τους κανόνες λειτουργίας της Βιολογικής Γεωργίας

Αρχές

Η βιολογική γεωργία βασίζεται σε στόχους και αρχές, αλλά και σε κοινές πρακτικές, ούτως ώστε να ελαχιστοποιείται η ανθρώπινη παρέμβαση στο περιβάλλον και συγχρόνως να επιτρέπει στο αγροτικό σύστημα να παράγει πιο φυσικά και υγιεινά προϊόντα.

Οι πρακτικές στη βιολογική γεωργία περιλαμβάνουν:

- Εναλλαγή των καλλιεργειών για αποτελεσματικότερη χρήση των φυσικών πόρων
- Αυστηροί περιορισμοί στη χρήση συνθετικών φυτοπροστατευτικών ουσιών, αντιβιοτικών στην εκτροφή των ζώων, πρόσθετων στα τρόφιμα και άλλους υποστηρικτικούς παράγοντες.
- Απαγόρευση της χρήσης γενετικά τροποποιημένων οργανισμών (ΓΤΟ)
- Σωστή και αποτελεσματική χρήση των φυσικών πόρων της περιοχής, όπως κοπριά για λίπανση ή καλλιέργεια φυτών για την τροφή των ζώων εντός του αγροκτήματος.
- Επιλογή φυτών και ζώων ανθεκτικών στις ασθένειες, προσαρμοσμένα στις ιδιαίτερες συνθήκες της περιοχής.
- Εκτροφή ζώων με ελεύθερο σταυλισμό, όχι εγκλεισμό και διατροφή με βιολογικές ζωοτροφές.
- Χρήση πρακτικών εκτροφής κατάλληλες για τα διαφορετικά είδη ζώων.

Οι κοινοτικές οδηγίες για τη βιολογική γεωργία

Ο **κανονισμός (ΕΚ) αρ. 834/2007** για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων, σε εφαρμογή από την 1^η Ιανουαρίου 2009, προσέφερε νομικές βάσεις και μεγαλύτερη σαφήνεια, απλοποιώντας τις διαδικασίες για παραγωγούς και καταναλωτές, η οποία είχε γίνει αρκετά περίπλοκη με τη συνεχή προσθήκη τροπολογιών από την πρώτη εφαρμογή το 1991, με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αρ. 2092/91.

Ο κανονισμός επιτρέπει στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν εθνικούς κανόνες, εκτός της ιχθυοκαλλιέργειας, η οποία ρυθμίστηκε με τον καν. (ΕΚ) αρ. 710/09, για κάποιες κατηγορίες ζώων και της παραγωγής οίνου και οινοποίησης, για την οποία παραμένει η επισήμανση, έως τον Ιούλιο 2012, “κρασί από σταφύλια βιολογικής γεωργίας” (καν. ΕΕ αρ. 344/2011).

Μένουν εκτός πεδίου εφαρμογής του κανονισμού, εκτός από τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της εστίασης - για την οποία προβλέπεται η επανεξέταση εντός του 2011, να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να διαμορφώνουν εθνικούς κανόνες (άρθρο 42) -, η διατροφή ζώων συντροφιάς (pet-food), για την οποία επίσης μπορούν να εφαρμόζουν εθνικούς κανόνες (άρθρο 95, καν. ΕΚ αρ. 889/08), τις ζωοτροφές για επαγγελματική χρήση, τα προϊόντα ύφανσης, τα καλλυντικά, τα φύκια καλλιέργειας.

Ο **κανονισμός (ΕΚ) αρ. 889/2008**, ο οποίος θεσπίζει λεπτομέρειες εφαρμογής του προηγούμενου κανονισμού, σχετικά με τον τρόπο παραγωγής, τον έλεγχο, την επισήμανση, την εκτροφή και τη διατροφή.

Στη συνέχεια εκδόθηκαν ειδικοί και επεξηγηματικοί κανονισμοί για:

- τις εισαγωγές βιολογικών προϊόντων από τρίτες χώρες (καν. ΕΚ αρ. 1235/08, 537/09, 471/10).
- την αξιολόγηση των οργανισμών ελέγχου, τη διαπίστευση, το ISO 65, τη συμμόρφωση και τις κατευθυντήριες οδηγίες του Codex Alimentarius.
- την παραγωγή βιολογικής μαγιάς και τα προϊόντα με βάση τη μαγιά (καν. ΕΚ αρ. 1254/08), με εφαρμογή από 31/12/2013 ((άρθρο 27 του καν. ΕΚ αρ. 889/08).
- την παραγωγή ζώων και φυκιών ιχθυοκαλλιέργειας (καν. ΕΚ αρ. 710/09).
- το υποχρεωτικό σήμα της ΕΕ για τη βιολογική παραγωγή (καν. ΕΚ αρ. 967/08 και ΕΕ αρ. 271/10).

Τι περιλαμβάνει ο Κανονισμός (ΕΚ) αρ. 834/2007

- Επιβεβαιώνει την απαγόρευση χρήσης ΓΤΟ στην παραγωγή βιολογικών προϊόντων, αλλά προσδιορίζει ότι το όριο 0,9% για την τυχαία παρουσία εγκεκριμένων ΓΤΟ στα τρόφιμα εφαρμόζεται και στα βιολογικά προϊόντα.
- Εισάγει την υποχρέωση χρήσης του ευρωπαϊκού λογότυπου για τα βιολογικά προϊόντα, επιτρέποντας την ταυτόχρονη χρήση εθνικών ή ιδιωτικών σημάτων.
- Επιτρέπει τη σήμανση ως βιολογικών προϊόντων μόνο σε όσα περιέχουν τουλάχιστον κατά 95% βιολογικά συστατικά και την αναγραφή όλων των βιολογικών συστατικών της σύνθεσής τους.
- Διαμορφώνει τις προϋποθέσεις για την εισαγωγή στην ΕΕ προϊόντων από τρίτες χώρες, με όρους ισοτιμίας οι οποίοι ισχύουν και για τους παραγωγούς της ΕΕ.
- Καθιστά υποχρεωτική την καταγραφή των πρώτων υλών στην ετικέτα, ακόμα και για τα εισαγόμενα βιολογικά προϊόντα, που φέρουν εθελοντικά το ευρωπαϊκό σήμα.
- Καθιερώνει τη συχνότητα των ελέγχων με βάση την αξιολόγηση των κινδύνων που προβλέπει ο κανονισμός.
- Υποβάλλει σε ελέγχους, τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, όλους τους συντελεστές, συμπεριλαμβανομένων των χονδρεμπόρων που αποθηκεύουν ή διακινούν στη αγορά βιολογικά προϊόντα. Εξαιρεί από τον έλεγχο όλους τους επιχειρηματίες λιανικής που πωλούν συσκευασμένα προϊόντα με ετικέτα απευθείας στον καταναλωτή.
- Υποχρεώνει τους ιδιωτικούς φορείς ελέγχου, εγκεκριμένους από τις αρμόδιες αρχές, να διαπιστεύονται σύμφωνα με το EN ISO 45011.

Σημείωση 1: Η καταγραφή των πληροφοριών που προηγήθηκαν και αφορούν την κατάσταση και εξέλιξη της **Βιολογικής Γεωργίας στην Ελλάδα το 2011**, προήλθαν από την επεξεργασία των στοιχείων του ΥΑΑΤρ (Δ/νση Βιολογικής Γεωργίας), της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (ΕΣΥΕ) και των διεθνών Οργανισμών της Βιολογικής Γεωργίας (IFOAM, FIBL κλπ).

Σημείωση 2: Η μελέτη **“ΒΙΟ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ, 2011”** είναι η καταγραφή των δεδομένων για τη Βιολογική Γεωργία στην Ελλάδα, την 31^η Δεκεμβρίου 2010, προσφέροντας υπηρεσίες πληροφόρησης και στοιχεία χρήσιμα, τόσο σε όσους εμπλέκονται στο χώρο της βιολογικής γεωργίας όσο και σ’ εκείνους που επιθυμούν να ενταχθούν, να καταναλώνουν ή απλώς να παρακολουθούν τις εξελίξεις αυτής.

=====

Για την ανάλυση, επεξεργασία και καταγραφή των δεδομένων της Βιολογικής Γεωργίας, την 31^η Δεκεμβρίου 2010.

Κώστας Παζαρακιώτης
Γεν. Διευθυντής Ανάπτυξης
ENGINE AE